

Statsbudsjettet 2023

Deloitte Norge

6. oktober 2022

Innhold

1	Utsatte skatteskjerpelser	5
1.1	Skattlegging av privat konsum i selskaper	5
1.1.1	<i>Veien videre, hva bør man gjøre?</i>	5
1.2	Utflyttingsskatt	5
2	Skatteskjerpelser som i hovedsak treffer alle med inntjening over 750 000 kr	5
2.1	Arbeidsgiveravgift	5
2.2	Utbytte	6
2.3	Formue	6
2.4	Trinneskatt og personfradrag	6
3	Øvrig næringsbeskatning	6
3.1	Grenseoverskridende omorganiseringer	6
3.2	Omtalesaker	7
3.2.1	<i>Begrenset skatteplikt for havvind mv., CO2-lagring og mineralvirksomhet offshore</i>	7
3.2.2	<i>To-pilarløsningen</i>	7
3.2.3	<i>Nokus</i>	7
4	Øvrig personbeskatning	7
4.1	Endring av særregelen for beskatning av lønnsinntekt ved arbeidsopphold i utlandet – ettårsregelen	7
5	Merverdiavgift, særavgift og toll	8
5.1	Generell avgiftsplikt på salg av fjernleverbare tjenester fra utlandet	8
5.2	Endring av avgiftsregler for elbiler	8
5.3	Oppheving av avgiftsfritak for elektroniske nyheter	9
5.4	Endret tidsfesting av mva. knyttet til fordringer som har sitt grunnlag i tilvirkningskontrakter	9
5.5	Opplysningsplikt om salgs- og kjøpstransaksjoner	10
5.6	Andre foreslåtte endringer knyttet til toll og særavgifter	10
6	Innstramminger i særskatteregimer	10
6.1	Petroleumsbeskatning	10
6.2	Havbruk	10
6.3	Kraftbeskatning	10
6.3.1	<i>Skatt på vannkraftverk</i>	10
6.3.2	<i>Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft</i>	12
6.3.3	<i>Innføring av høyprisbidrag</i>	12
7	Vedlegg	15
7.1	Foreslåtte skattesatser og beløpsgrenser	15

Et noe avventende statsbudsjett

Statsbudsjettet 2023

I en tid med høye kraft- og varepriser som følge av krig i Europa og et mål om å bruke mindre oljepenger, ønsker regjeringen å bruke felleskapets midler slik at de som har dårligst økonomi blir prioritert. Regningen må i hovedsak bæres av de som tjener over kr 750 000, kraftprodusentene og havbruksnæringen.

Statsbudsjettet for 2023 inneholder blant annet forslag om økt utbytteskatt (med umiddelbar virkning), formuesskatt, trinnskatt og arbeidsgiveravgift (kakseskatt) for arbeidsgivere med ansatte som tjener over kr 750 000. Dette kommer i tillegg til de foreslåtte regler om grunnrenteskatt på havbruksnæringen, vannkraft og vindkraft.

De varslede skatteskjerpelsene knyttet til skattlegging av privat konsum i selskaper og innstramninger i utflyttingsskatten kom ikke i statsbudsjettet. De vil bli utsatt til neste år. Regler om skattlegging av privat konsum i selskaper vil tidligst få virkning fra 1. januar 2024 og det varslet at de vil avvike fra forslaget som var ute på høring. Det blir opplyst at innstramninger av utflyttingsskatten er under utredning og at en prøver å lage en strengest mulig regel som ikke kommer i strid med EØS-avtalen. Det er uklart når et eventuelt høringsnotat vil komme og det kan ikke utelukkes at den får virkning fra publiseringstidspunktet.

God lesning!

Spørsmål om endringene statsbudsjettet fører med seg?

Kontakt oss:

Daniel Herde

Partner / Advokat

+ 47 482 21 973

dherde@deloitte.no

Wensing Li

Partner / Advokat

+47 458 88 150

wensli@deloitte.no

Nikolai Nitschke Smith

Director

+47 976 90 507

nsmith@deloitte.no

Joanna Gaasemyr

Senior Manager / Advokat

+47 930 58 353

jgaasemyr@deloitte.no

Statsbudsjettet 2023: Skatte- og avgiftsnyheter

Deloitte analyserer skatte- og avgiftsnyhetene for næringslivet i statsbudsjettet for 2023.

Gjennomgangen er delt i fem deler. I del en tar vi for oss sentrale skatteskjerpelser som har blitt varslet tidligere, men som ikke har blitt foreslått gjennomført med statsbudsjettet. I del to tar vi for oss foreslåtte skatteskjerpelser som i hovedsak treffer alle med inntjening over kr 750 000. Del tre og fire inneholder øvrig omtale av næringsbeskatning og personbeskatning, mens del fem gjelder særavgifter og toll. Foreslåtte innstramminger for særskatteregimer er omtalt i del seks. Til sist er det også vedlagt foreslåtte skattesatser og beløpsgrenser på personbeskatning.

1 Utsatte skatteskjerpelser

1.1 Skattlegging av privat konsum i selskaper

Den 9. mai i år sendte Finansdepartementet ut forslag til nye regler om skattlegging av privat konsum i selskap til høring. Høringsfristen var satt til 1. august d.å. og planlagt virking var fra 1. januar 2023. Departementet tar nå sikte på å fremme forslag til nye regler for privat konsum i selskap i 2023, med virkning fra 1. januar 2024.

Forslaget var ment å sette en stopper for at aksjeselskaper mv. dekker private aksjonærs kostnader knyttet til boligeiendom, fritidseiendom, båt, fly eller helikopter, gjennom en kraftfull utvidelse av uttaksbeskatning for selskap og utbyttebeskatning for aksjonær. Høringsforslaget er vidtrekkende, og det sjablongmessige grunnlaget for hhv. uttaks- og utbyttebeskatning var satt svært høyt, med hhv. 26 % pr. år for bolig-/fritidseiendom og 104 % pr. år for båt, fly og helikopter. Grunnlaget for beskatning vil være det høyeste av omsetningsverdi (takst, mv. fra uavhengig verdsetter) eller anskaffelseskostnad tillagt påkostninger. Det som skal skattlegges er disposisjonsretten og ikke faktisk bruk, og reglene kommer etter forslaget til anvendelse hvor en personlig skattepliktig eier eller kontrollerer minst 50 % av selskapet, direkte eller indirekte. Aksjer mv. som eies eller kontrolleres av nærstående (dvs. nær familie) inngår også i vurderingen av om eie- eller kontrollkravet er oppfylt.

Både gjennom høringsrunden og i media har forslaget blitt sterkt kritisert, både for manglende

unntaksbestemmelser og de høye sjablongsatsene for verdsettelse. I Statsbudsjettet for 2023 er de foreslåtte reglene om skattlegging av privat konsum i selskap kun inntatt som omtalesak. Det vises til at Departementet har mottatt mange høringsvar og at det vil ta tid å gjennomgå alle svarene og å utarbeide et justert forslag.

Departementet understreker at privat konsum i selskap uansett, og i påvente av nye regler, skal rapporteres og beskattes etter gjeldende regler, at privat konsum i selskap er et prioritert område for Skatteetaten, samt at både eier og selskap kan ilegges tilleggs-skatt ved uriktige eller ufullstendige opplysninger.

1.1.1 Veien videre, hva bør man gjøre?

Det legges opp til at justerte regler for beskatning av privat konsum vil bli innført med virkning fra 1. januar 2024. Det er usikkert hvilke justeringer i de foreslåtte regler som vil komme – men det antas at reglene uansett vil måtte være vidtrekkende hvis formålet om at de skal virke som en stoppregel for privat konsum i selskaper skal oppnås. Selv om virkningstidspunktet er utsatt til 1. januar 2024 bør man allerede nå starte prosessen med å identifisere eiendeler som forventes å kunne bli omfattet av reglene – slik at disse kan omorganiseres/realiseres i løpet av 2023.

1.2 Utflyttingskatt

Departementet arbeider kontinuerlig med å vurdere tiltak mot overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlaget. Et mye omtalt tema er regjeringens mål om å utarbeide strengere regler for beskatning av personer som flytter ut av Norge. Det fremmes foreløpig ingen innstramminger i utflyttingskatteregler i statsbudsjettet for 2023. Imidlertid viser Departementet til den pågående utredningen samt Torvik-utvalgets arbeid med disse spørsmålene. Utvalget har allerede varslet om at de vil komme med sin rapport den 16. desember i år.

2 Skatteskjerpelser som i hovedsak treffer alle med inntjening over 750 000 kr

2.1 Arbeidsgiveravgift

Regjeringen foreslår å innføre 5 % ekstra arbeidsgiveravgift for lønn over 750 000 kroner fra og med inntektsåret 2023. Tillegget gjelder alle avgiftssoner. Plikten til å betale ekstra arbeidsgiveravgift inntreffer når beløpsgrensen overskrides for lønn mv. fra én og samme arbeidsgiver.

Foruten å ramme virksomheter som opererer innenfor markeder med høyere lønnstrykk vil forslaget også i særlig grad få innvirkning for virksomheter som helt eller delvis dekker økt skattebyrde for ansatte som et forflytningsincentiv inn til og ut av Norge (nettolønns- og skattebeskyttelsesordninger). På noe lengre sikt kan økt arbeidsgiveravgift føre til at Norge blir mindre attraktivt for etablering fra utenlandske selskaper.

Fordi økningen gjelder per arbeidsgiver, vil økningen for eksempel ikke ramme situasjoner der en ansatt har flere arbeidsgivere der lønnen fra hver enkelt arbeidsgiver ikke overskrider 750 000 kroner. Vi bemerker at slike tilpasninger vil lede til andre forpliktelser, slik som for eksempel at arbeidsgiver må ha OTP (obligatorisk tjenstepensjon) for hvert av arbeidsforholdene.

2.2 Utbytte

Departementet foreslår å øke utbytteskatten slik at marginalskatten på utbytter blir 51,5 prosent medregnet selskapsskatt. Dette gjøres ved å øke oppjusteringsfaktoren i utbytteskatten fra 1,6 til 1,72. Den effektive skattesatsen økes dermed fra 35,2 % til 37,84 %. Det foreslås tilsvarende økning av oppjusteringsfaktoren i andre bestemmelser i skatteloven. Det foreslås at reglene får effekt fra fremleggelsen av statsbudsjettet 6. oktober. Endringen får også virkning for skattesats på aksjegevinster og tap fra 6. oktober.

2.3 Formue

Departementet foreslår å øke skattesatsen på netto formue mellom 1,7 og 20 millioner til 1,0 %, mens satsen på formue over 20 millioner holdes uendret på 1,1 %. Et spørsmål er om regjeringen vil øke trinn to i forhandlingene med støttepartiene for å få dette budsjettforslaget igjennom. Det foreslås ingen endring av bunnfradrag, noe som innebærer at flere enn tidligere kommer i formuesskatteposisjon med økte boligverdier mm. det siste året. Ikke minst gjør det seg gjeldene når det foreslås å redusere verdsettelsesrabatten på aksjer og næringseiendom til 20 %. På den andre side økes verdsettelsesrabatten på driftsmidler som eies direkte til 25 %. Det foreslås også en mindre justering for dødsbo slik at disse kan få fullt bunnfradrag alle år dødsboet eksisterer. De varslede reglene om endring av formuesverdsettelse av fritidsbolig i Norge og utland er ikke omtalt og verdien av fritidsboliger er ikke foreslått justert for 2022.

2.4 Trinneskatt og personfradrag

Departementet foreslår at satsene i trinnskatten for de laveste inntektene holdes uendret på trinn 1 og 2 og med økning i innslagspunkt basert på lønnsvekst.

Innslagspunktene for inntekter over kr 644 700, i trinn 3 -5 justeres ikke etter lønnsvekst og sats øker 0,1 %-enhet per trinn. Sett i sammenheng med redusert sats for trygdeavgift beholdes marginal skattesats på 47,4 %.

Regjeringen ønsker en omfordelende inntektsskatt og øker som en del av dette personfradraget med 25,5%, fra kr 58 250 til kr 73 100. Samtidig fjernes nedre grense for minstefradrag slik at frikortgrensen beholdes på dagens nivå.

3 Øvrig næringsbeskatning

3.1 Grenseoverskridende omorganiseringer

Departementet foreslår å fjerne vilkåret om skattemessig kontinuitet i utlandet ved skattefrie grenseoverskridende omorganiseringer.

Etter skatteloven § 11-11 fjerde, femte og sjette ledd kan enkelte former for grenseoverskridende omorganiseringer på nærmere vilkår gjennomføres uten beskatning. Det gjelder aksjebytte der et norsk selskap er part, det gjelder fusjon, fisjon og aksjebytte mellom utenlandske selskap, og det gjelder fusjon og fisjon der et norsk selskap er overtakende part. Et vilkår for skattefritak er at transaksjonen gjennomføres i samsvar med prinsipper for skattemessig kontinuitet for slike transaksjoner i den stat hvor det overdragende/overtakende selskap er hjemmehørende. Vilåret innebærer at transaksjonen må gjennomføres med skattemessig kontinuitet i utlandet.

At vilkåret om kontinuitet i utlandet fjernes skal bidra til å forenkle reglene, redusere arbeidsbyrden som ligger i å dokumentere vilkåret, og å legge bedre til rette for optimal organisering av næringsvirksomhet. Det gjelder fortsatt et krav om skattemessig kontinuitet i Norge. Dette anses tilstrekkelig for å sikre det norske skattefundamentet.

Det legges opp til at endringene trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2022. Grenseoverskridende fusjon/fisjon med skattemessig virkningstidspunkt 1. januar 2022 eller senere omfattes av reglene. For aksjebytte vil innskuddstidspunktet være avgjørende.

3.2 Omtalesaker

3.2.1 Begrenset skatteplikt for havvind mv., CO₂-lagring og mineralvirksomhet offshore

Regjeringen har tidligere sendt ut et forslag på høring om begrenset skatteplikt for utlendinger som skal utøve visse virksomheter utenfor 12 nautiske mil fra land, dvs. offshore. Regjeringen varsler nå at slike regler vil bli innført, men først med effekt fra inntektsåret 2024. Videre er det behov for å utrede visse problemstillinger før forslag til endelige regler fremmes for Stortinget i løpet av 2023. Virksomhetene som vil bli omfattet er fornybare energikilder, mineralvirksomhet og CO₂-lagring. Forslaget vil ikke påvirke norske selskaper som vil være skattepliktige for slike inntekter etter de alminnelige skattereglene, men utenlandske selskaper som vil være involvert i slik virksomhet, typisk knyttet til bygging og annen servicevirksomhet.

3.2.2 To-pilarløsningen

En sentral målsetning i OECDs arbeid med «Base Erosion and Profit Shifting Project» (BEPS), har vært å komme frem til en langsiktig internasjonal skatteordning som sikrer rettferdige og stabile vilkår.

Som et ledd i BEPS-prosjektet ble en viktig milepæl nådd i oktober 2021 da om lag 140 stater ble enige om å innføre en global skattereform bestående av to pilarer:

Pilar 1 dreier seg om hvordan beskatningsretten til selskapsoverskudd skal fordeles mellom land. En andel av overskuddet skal skattlegges i de markedene hvor konsernet har inntjening, uavhengig av fysisk tilstedeværelse. Ordningen er ment å omfatte konsern med global omsetning over EUR 20 milliarder og lønnsomhetsgrad over 10 prosent.

Gjennomføringen av pilar 1 forutsetter at det inngås en multilateral konvensjon. Det arbeides fortsatt med modellreglene, og det uttalte målet er at konvensjonen skal tre i kraft i 2024.

Pilar 1 omfatter kun de største globale konsernene (OECD anslår at om lag 120 konsern i verden blir omfattet), og det er usannsynlig at et lite norsk marked vil få tilordnet vesentlige skatteinntekter.

Pilar 2 handler om minimumsbeskatning; hvor effektivt globalt skattenivå skal være minst 15 prosent for store multinasjonale konsern. Målet er å begrense skattekonkurransen mellom stater og svekke insentiver til internasjonal skatteplanlegging og overskuddsflytting. Ordningen er ment å omfatte konsern med global omsetning på mer enn EUR 750 millioner.

Modellreglene for pilar 2 utgjør et stort og komplisert regelverk som må tilpasses nasjonal lovgivning. Pilar 2 vil medføre omfattende skatterapporteringsforpliktelser for multinasjonale konsern, også de som i utgangspunktet ikke må beregne såkalt «top-up»-skatt vil merke reglene i form av økte rapporteringsforpliktelser.

Departementet tar sikte på å innføre regelverket i Norge fra 2024, og det forventes at reglene sendes på høring i løpet av våren 2023.

3.2.3 Nokus

Departementet innrømmer at det ikke er mulig å gjennomføre en grundig evaluering av NOKUS-reglene i løpet av 2022. NOKUS-reglene innebærer at norske eiere blir skattlagt løpende for sin forholdsmessige andel av overskudd i selskap under norsk kontroll i lavskatteland. Innføringen av kildeskatt på renter, royalty og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler i 2021 har bidratt til usikkerhet rundt dobbeltbeskatning. Departementet vil komme tilbake med en vurdering av disse reglene når to-pilarløsningen, som omtalt ovenfor, er innført i norsk rett.

4 Øvrig personbeskatning

4.1 Endring av særregelen for beskatning av lønnsinntekt ved arbeidsopphold i utlandet – ettårsregelen

Skatteloven § 2-1 (10) er en særregel for unngåelse av dobbeltbeskatning på arbeidsinntekt opptjent i utlandet, gjerne omtalt som ettårsregelen. Ettårsregelen innebærer at dersom en person har et arbeidsopphold i utlandet med en sammenhengende varighet på minst ett år, kan man kreve nedsettelse i skatten tilsvarende beregnet norsk skatt på utenlandsinntekten. For at arbeidsoppholdet skal anses som sammenhengende kan oppholds dager i Norge ikke overstige seks dager i gjennomsnitt per hele måned i utlandet. Gjennomsnittsberegningen skal etter gjeldende rett gjøres basert på arbeidsoppholdet i sin helhet og det kan i utgangspunktet ikke avgjøres om vilkårene for ettårsregelen er oppfylt før arbeidsoppholdet er avsluttet.

Det foreslås å endre regelen slik at gjennomsnittlige dager beregnes innenfor hvert inntektsår. Det foreslås en overgangsregel for personer som per 01.01.2023 er på utenlandsopphold og har overskredet grensen for opphold i Norge ved utløpet av inntektsåret 2022.

Forslaget er ment å forenkle og gi større forutsigbarhet. Deloitte mener imidlertid at forslaget innebærer mindre fleksibilitet i flere tilfeller. Det vil

videre kunne medføre at forskjellige metoder for unngåelse av dobbeltbeskatning benyttes i løpet av et og samme utenlandsopphold. Dette vil øke kompleksiteten for ansatte og arbeidsgivere.

Videre foreslås det at lønnsinntekter i form av opsjoner ikke lengre skal omfattes av ettårsregelen. Dette innebærer at man for opsjoner må benytte skatteavtaler, eventuelt kreditfradrag etter internretten, for å avhjelpe dobbeltbeskatning på opsjonsytelsen.

Dette vil medføre at man i en og samme skattemelding må forholde seg til to metoder for å unngå dobbeltbeskatning på lønnsinntekt. Deloitte mener at dette kan være svært utfordrende for den skattepliktige og arbeidsgiver. For ansatte på nettolønnsordninger vil dette kompliseres ytterligere både med tanke på beregning av skattepliktig inntekt og gjennomføring av korrekt lønnsrapportering.

Viser for øvrig til artikkel skrevet av Cecilie Wikborg Bue [her](#).

5 Merverdiavgift, særavgift og toll

5.1 Generell avgiftsplikt på salg av fjernleverbare tjenester fra utlandet

I tråd med forslaget som tidligere har vært ute på høring foreslår Departementet å innføre en generell avgiftsplikt på alle fjernleverbare tjenester levert fra utlandet. Etter dagens regler er salg av slike tjenester til næringsdrivende og offentlig virksomhet avgiftspliktige, ved at disse kjøperne må innrapportere mva gjennom snudd avregning. Når det gjelder salg til forbrukere har det kun vært avgiftsplikt på elektroniske tjenester og varer av lav verdi (under 3000 kroner), ved at de utenlandske selgerne har vært pålagt å registrere seg og oppkreve mva gjennom den forenklete registreringsordningen (VOEC, VAT On E-Commerce). Andre fjernleverbare tjenester som f.eks. rådgivningstjenester og advokattjenester har ikke vært avgiftsbelagt og dermed utgjort et «hull» i avgiftsregelverket. Dette har gitt utenlandske selgere et konkurransefortrinn sammenlignet med norske selgere. Forslaget innebærer å tette dette «hullet» ved at utenlandske selgere pålegges å registrere seg og oppkreve mva på salg av fjernleverbare tjenester til forbrukere hjemmehørende i Norge. Det foreslås at de utenlandske selgerne kan benytte seg av VOEC-ordningen.

For å skape symmetri foreslås det samtidig å endre reglene for fritak ved utførsel av fjernleverbare tjenester. Salg av slike tjenester til forbrukere hjemmehørende i utlandet skal etter forslaget være

fritatt for mva uavhengig av om tjenesten er «til bruk» i utlandet, slik dagens fritaksregel krever. Formålet er å unngå dobbeltbeskatning ved at tjenesten blir avgiftspliktig både i Norge og i mottakerlandet. Dette vil innebære en forenkling for norske selgere da det i praksis har vært krevende å konstatere hvorvidt en fjernleverbar tjeneste er til bruk i Norge eller utlandet.

Etter departementets vurdering antas forslaget å ha begrensede konsekvenser ettersom det forventes at omfanget av salg av fjernleverbare, ikke-elektroniske tjenester til norske forbrukere er begrenset. Forslaget omtaler imidlertid i liten grad betydningen av at regelendringen også fanger opp fjernleverbare tjenester som leveres til frivillige organisasjoner, enkeltpersonforetak og holdingselskaper som ikke nødvendigvis anses som næringsdrivende i avgiftsrettslig forstand. Det ble påpekt i høringsrunden at det vil kunne være krevende for de utenlandske selgerne å ta stilling til om kunden er næringsdrivende eller ikke. Departementet foreslår derfor en forskriftshjemmel for å kunne regulere dette nærmere. Avhengig av hvordan disse reglene utformes er det grunn til å tro at i) reglene vil skape praktiske utfordringer for de utenlandske selgerne og ii) det er en risiko for at salg til ikke-næringsdrivende virksomheter med et organisasjonsnummer ikke fanges opp av avgiftsplikten.

Som også påpekt av Departementet er det grunn til å tro at de foreslåtte reglene vil få større konsekvenser i fremtiden ved at stadig flere tjenester vil kunne fjernleveres fra utlandet og dermed omfattes av avgiftsplikten.

Det er foreslått at forslaget trer i kraft fra 1. januar 2023. Dette innebærer at de utenlandske selgerne vil ha svært begrenset tid til å innrette seg i tråd med de nye reglene.

5.2 Endring av avgiftsregler for elbiler

Som tidligere varslet foreslås det å endre mva-fritaket i merverdiavgiftsloven § 6-7 for salg og leasing av elbil ved at det innføres 25% mva på kjøpsbeløp over 500 000 kroner. Det foreslås at endringen kun skal gjelde for salg og leasing av elektriske personkjøretøy, slik at kjøp og leasing av elektriske varebiler og lastebiler mv. ikke rammes. Hydrogendrevne kjøretøy omfattes heller ikke. Den praktiske betydningen av endringen er at selger må splitte kjøpesummen i en avgiftspliktig del og en fritatt del. Når det gjelder leasing foreslås det å innføre delvis avgiftsplikt på leasingvederlaget etter en nærmere angitt formel. Departementet vil vurdere om leasingvirksomheter skal gis noe utsatt frist for å oppkreve (fakturere) og innberette mva.

Forslaget foreslås iverksatt med virkning fra 1.1.2023. Bilens leveringstidspunkt vil være avgjørende for plikten til å betale merverdiavgift, og ikke avtaletidspunkt. Dette innebærer at for elbiler som leveres til kunden etter 31.12.2022 skal det beregnes mva for den delen av kjøpesummen som overstiger 500 000 kroner. Videre skal det beregnes mva på leasingvederlag på leasingkontrakter der elbilen leveres kunden etter 31.12.2022. Dette vil også gjelde for elbiler som er registrert før 1. januar 2023, dersom leasingavtalen effektueres etter denne dato. For leasingkontrakter inngått før 1.1.2023 og hvor elbilen er levert til kunden før denne dato skal det ikke beregnes mva. Det vil si at eksisterende leasingkontrakter ikke omfattes av forslaget.

En forlengelse av fritaket for kjøpsbeløp under 500 000 kr krever ny godkjenning av ESA. Prosessen mot ESA er iverksatt, slik at endringene kan iverksettes fra nevnte dato.

Videre er det foreslått å innføre engangsavgift på elbiler, hvor det skal beregnes engangsavgift med 12,5 kroner per kilo av bilens egenvekt over 500 kilo. Det foreslår også å innføre en økt sats i omregistreringsavgiften for elbiler til samme nivå som personbiler.

5.3 Oppheving av avgiftsfritak for elektroniske nyheter

Departementet foreslår å oppheve fritaket for elektroniske nyhetstjenester i merverdiavgiftsloven § 6-2. Forslaget er begrunnet i at fritaket er kostbart, lite målrettet og et lite egnet virkemiddel for å støtte nyhetsproduksjon. Departementet uttrykker at fritaket har fått langt videre anvendelse enn forutsatt ved innføringen og at fritaket i praksis innebærer støtte til selskaper som distribuerer TV-kanaler. Departementet bemerker at nyhetsbransjen fortsatt vil nyte godt av fritaket for omsetning av aviser og elektroniske aviser i merverdiavgiftsloven § 6-1. Forslaget innebærer dermed at det ikke lenger vil være plattformnøytralitet ved omsetning av nyhetstjenester.

Forslaget er helt uventet og endringen vil ha stor betydning for berørte aktører i nyhetsbransjen, herunder innen nyhetsproduksjon, men særlig overfor aktører som omsetter eller distribuerer tv-kanaler og nyhetstjenester i form av levende bilder og lyd.

Departementet foreslår at fritaket oppheves med virkning fra 1. januar 2023.

5.4 Endret tidsfesting av mva. knyttet til fordringer som har sitt grunnlag i tilvirkningskontrakter

Reglene om tidsfesting av merverdiavgift har vært i utvikling siden statsbudsjettet for 2021, hvor entreprenører ble gitt anledning til å utsette fakturering (som i utgangspunktet er styrende for tidsfesting av merverdiavgift) til fullføringstidspunktet for arbeidene. I statsbudsjettet for 2022 ble det redegjort for en ordning med ytterligere utsatt tidsfesting av merverdiavgift til det er avklart at oppdragsgiver aksepterer kravet. Finansdepartementet frarådet på dette tidspunktet endringen og viste blant annet til at ordningen trolig kunne reise EØS-rettslige problemstillinger om statsstøtte.

Samtidig med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2023 har Finansdepartementet sendt på høring en alternativ ordning. Det er foreslått en ny bestemmelse i merverdiavgiftsforskriften § 15-9-3 hvor beløp som har sitt grunnlag i tilvirkningskontrakter, og hvor det objektivt sett er rimelig tvil om kreditor har rett på vederlaget, skal oppgis i skattemeldingen for den termin kravet er avklart eller betalt. Ordningen innebærer ikke en endring i reglene for når salgsdokumentasjon skal utstedes i bygge- og anleggsbransjen, slik det opprinnelig ble redegjort for i statsbudsjettet fra for 2022. Ordningen fraviker imidlertid utgangspunktet om at merverdiavgift skal innberettes og innbetales i den termin salgsdokumentasjonen er utstedt for omtvistede krav med grunnlag i tilvirkningskontrakter.

Begrepet «tilvirkningskontrakt» skal etter forslaget ha samme innhold som i skatteloven § 14-5. Departementet antar at ordningen trolig vil omfatte en vesentlig del av kontraktene innenfor bygge- og anleggsvirksomhet, særlig de fleste kontrakter som inngås hvor det påligger en såkalt «hoppeplikt», som Stortinget og aktører i næringen har fremhevet som vesentlig for behovet for ordningen. Ordningen skal ikke gjelde mellom nærstående parter, og i høringsnotatet er det gitt nærmere anvisninger på hva som ligger i nærstående, når et krav er å anse som omtvistet og når det ikke lenger er omtvistet.

Siden ordningen ikke vil være begrenset til bygge- og anleggsvirksomhet er det Finansdepartementets vurdering at det ikke vil være nødvendig å notisere en slik ordning til ESA. Departementet tar derfor sikte på at ordningen kan tre i kraft fra 1. januar 2023. Ordningen skal likevel ikke gjelde for omtvistede krav som etter dagens regler er eller skulle vært oppgitt i MVA-meldingen før 1. januar 2023.

5.5 Opplysningsplikt om salgs- og kjøpstransaksjoner

26. august 2021 sendte Skatteetaten på høring et forslag om en ny opplysningsplikt om salgs- og kjøpstransaksjoner for virksomheter etter skatteforvaltningsloven kapittel 7 (såkalt salgs- og kjøpsmelding). Av statsbudsjettet fremgår det at kostnadsrammen for skatteetatens prosjekt for modernisering av merverdiavgiftsområdet (Memo) reduseres med 85 millioner i budsjettperioden 2022 – 2023. Årsaken til dette skal være at en har valgt å ikke utvikle en løsning for rapportering av salgs- og kjøpsmeldinger slik først planlagt. Det fremgår videre at en slik regelendringer vil eventuelt først være aktuelt på noe lengre sikt. Vår tolkning er derfor at innføring av salgs- og kjøpsmelding vil bli utsatt og potensielt skrinlagt.

5.6 Andre foreslåtte endringer knyttet til toll og særavgifter

I tillegg til de omtalte endringsforslagene knyttet til elbiler foreslår departementet bl.a. følgende endringer knyttet til øvrige særavgifter:

- Veibruksavgiften og grunnavgiften reduseres, mens CO₂-avgiften økes.
- Den reduserte elavgiften for datasentre foreslås avvirket. Dette begrunnes i at regjeringen ikke ønsker å begunstige kryptovalutautvinning.
- Regjeringen foreslår å innføre fritak for elavgift på egenprodusert fornybar kraft. Forslaget avventer avklaring fra ESA.

Når det gjelder foreslåtte endringer i tollregelverket vil vi fremheve følgende:

- Nye lover om henholdsvis tollavgift og vareførsel avløser som forventet dagens tolløve fra 1. januar 2023.
- Regjeringen endrer foreløpig ikke fra vektbasert til verdibasert toll på landbruksvarer.

6 Innstramminger i særskatteregimer

6.1 Petroleumsbeskatning

Regjeringen ønsker å trekke tilbake om lag 30 % av friinntektsfradraget som ble innrømmet midlertidig under Covid-19 pandemien. Fradraget nedjusteres fra 17,69 % til 12,4 % for kostnader pådratt i 2023 og frem til planlagt driftsstart/produksjonsstart. For å få økte investeringer på norsk sokkel ble det under Covid-19 pandemien vedtatt gunstige skatteregler som ga 100 % startavskrivninger i særskattegrunnlaget og et friinntektsfradrag på 24 % (senere redusert til 17,69 % grunnet økningen i særskattesatsen for å sørge for at fradraget skulle ha uforandret verdi). Disse gunstige

reglene skulle gjelde for nye prosjekter som ble påbegynt i 2020 og 2021 og frem til planlagt driftsstart/produksjonsstart. Endringen er nok et eksempel på manglende forutberegnelighet på norsk sokkel ved at den vil gripe inn i pågående prosjekter.

6.2 Havbruk

Den 28. september la Finansdepartementet frem et høringsnotat om grunnrenteskatt på havbruk. Reglene er foreslått med virkning fra 1. januar 2023. Les om detaljene i lovforslaget [her](#).

6.3 Kraftbeskatning

6.3.1 Skatt på vannkraftverk

6.3.1.1 Økt sats i grunnrenteskatt fra vannkraft

Grunnrenteskatt på vannkraft skrives ut på vannkraftverk med generatorer med en samlet påstemplet merkeytelse over 10 000 kVA. Fra og med 2021 skatlegges kontantstrømmen som kraftproduksjonen genererer, der inntekter i all hovedsak verdsettes til spotmarkedspriser og det gis løpende fradrag for slike investeringskostnader som ved utligning av skatt på alminnelig inntekt er aktiveringspliktige investeringer i driftsmidler som avskrives over driftsmidlets levetid.

Effektiv skattesats på grunnrente i vannkraftproduksjon foreslås økt fra 37 pst til 45 pst. Ettersom grunnrenteinntekt fastsettes sekvensielt, dvs. etter fradrag for 22 % selskapsskatt på alminnelig inntekt som inngår i grunnrenteinntekt, er den nominelle skattesatsen foreslått økt til 57,7 % (57,7 % * (1-0,22) = 45 % effektiv skattesats).

Den er foreslått økt med virkning allerede for inneværende år, og med det allerede ett år etter innføringen av kontantstrømskatt, selv om man den gang la til grunn at bevaring av grunnrenteskattens nøytrale egenskaper forutsatte at nivået på grunnrenteskattesatsen ble holdt stabilt og ikke ble endret i takt med svingende kraftpriser.

Regjeringen legger til grunn at grunnrenteskatten permanent skal økes til dette nye nivået, og derfor ikke er et utslag av ønsket om å trekke inn meravkastningen av de høye kraft prisene; disse skal derimot trekkes inn gjennom særavgiften «høyprisbidrag» (se punkt 6.3.3) som for øvrig foreslås ikke å kunne trekkes fra i grunnlag for grunnrenteskatt. Regjeringen mener at dagens ekstraordinære energisituasjon aktualiserer spørsmålet om hvor mye av grunnrenten i vannkraftproduksjon som bør tilfalle fellesskapet på permanent basis, og viser til at grunnrenten skyldes eksklusiv tilgang til en verdifull naturressurs, som dessuten skriver seg fra norske forbrukeres betaling for strøm, og kommer derfor til at det er rimelig at en

betydelig andel av denne grunnrenten omfordeles tilbake til innbyggerne, men da altså ved at den trekkes inn til staten i form av skatt.

Justisdepartementet har gjennomført en særskilt vurdering av om 21 % økning av skattesatsen mot slutten av et inntektsår kommer i strid med Grunnlovens forbud mot tilbakevirkende lover, og har konkludert med at grunnloven ikke er til hinder for dette, blant annet under henvisning til at skatt på inntekt fastsettes av et grunnlag som beregnes årlig og at endringen foreslås vedtatt før utgangen av den aktuelle inntektsperioden.

Økning av grunnrenteskatten omfordeler for øvrig ikke bare de ekstraordinære inntektene fra kraftselskapene til staten, men også fra kommunene til staten, ettersom kommunenes inntekter fra kraftsektoren reduseres som følge av den økte beskatningen. Dels skjer dette ved at kraftselskapenes utbytteevne vil reduseres (om lag 65 % av grunnrenteskattepliktige vannkraftverk er kommunalt eid mens om lag 35 % er eiet av staten gjennom Statkraft) og dels ved at grunnrenteskatten reduserer vertskommunenes eiendomsskatt. Fradraget for grunnrenteskatt ved beregning av eiendomsskattegrunnlaget fastsettes imidlertid som et gjennomsnitt over fem år, slik at det vil ta noe tid før hele effekten av økt grunnrenteskatt reflekteres i eiendomsskatten, samt at virkningen for kommuner vil i tillegg avhenge av kraftpriser i 5 års perioden og om minimums- eller maksimumsreglene kommer til anvendelse.

Merk på den annen side at det foreslåtte høyprisavdraget (se punkt 6.3.3) foreslås ikke å være fradragsberettiget i grunnlaget for skatt på alminnelig inntekt eller i grunnlaget for grunnrenteskatt og eiendomsskatt.

6.3.1.2 Kontraktsunntak for grunnrenteskatten for standard fastprisavtale for strøm

Regjeringen foreslår å endre fastsettelsen i grunnlaget for grunnrenteskatten for vannkraftverk med virkning fra 2023 for å legge bedre til rette for at sluttbrukere kan inngå fastprisavtaler for strøm. Dette forsøkes oppnådd, ved å innføre et kontraktsunntak i grunnrenteskatten for strømprodusentene for nærmere definerte standard fastprisavtaler.

Kraft solgt gjennom standardiserte fastprisavtaler til sluttbrukerne med et nærmere fastsatt maksimalt prispåslag på fastprisen leverandørene betaler til kraftprodusentene, og med en varighet på tre, fem eller syv år, vil legges til grunn for fastsettelse av grunnrenteinntekt. Det foreslås innført en bestemmelse om kontraktsunntak i skatteloven som

setter rammer for unntaket og gir hjemmel for å vedta forskriftsbestemmelser.

Regjeringen har kun skissert den planlagte forskriftsreguleringen av det nye kontraktsunntaket. Det foreslås noen sentrale endringer sammenlignet med høringsforslaget utsendt tidligere i år, ved at kontraktsunntaket bare skal gjelde kraftvolum som er solgt videre til sluttbrukere etter avtaler med et fast volum, og ved at det skal ikke stilles krav om at kraftprodusent og sluttbruker må befinne seg i det samme prisområde.

Maksimalt prisforslag vil fastsettes i forskrift og vil bli høyere enn 0,5 kr/kWh. Strømleverandøren vil ikke kunne inkludere tilleggstjenester i avtalen til sluttbrukerne mot et større prispåslag.

Avtalene mellom kraftprodusenter og strømleverandører foreslås å måtte samsvare med avtalene som er inngått mellom strømleverandører og sluttbrukere når det gjelder varigheten, mengden kraft som er avtalt for levering og tiden for avtalt levering. Vederlaget til en kraftprodusent ved avslutning eller endring av en fastprisavtale vil inngå i grunnlaget for grunnrenteskatt. Departementet vil vurdere nærmere om det også skal være fradragsrett for vederlaget fra kraftprodusent til strømleverandør ved en eventuell avvikling. Det faktiske forbruket i sluttbrukerleddet vil kunne avvike fra levert volum fra kraftprodusenten, ved over- og underforbruk og ved avslutning av avtaler, uten at oppgjøret for dette påvirker kontraktsunntaket for produsenten.

Fastprisvolumet foreslås fordelt forholdsmessig på vannkraftverkene time for time dersom kraftprodusenten har flere vannkraftverk. Dersom summen av samlede kraftleveranser som skal verdsettes til kontraktspris overstiger faktisk produksjon ved dette kraftverket i samme tidsavsnitt, skal differansen anses dekket ved kraftkjøp til tilhørende spotpris og komme til fradrag ved verdsettingen.

Kraftprodusenten må forsikre seg om at strømleverandøren oppfyller vilkårene, og strømleverandøren må gi opplysninger til kraftprodusenten om volum som ikke skal inngå i kontraktsunntaket. Departementet vil vurdere om det er hensiktsmessig å regulere strømleverandørens ansvar i forskriftsbestemmelsene om det nye kontraktsunntaket.

6.3.1.3 Inkludering av opprinnelsesgarantier i grunnrenteskattegrunnlaget

Regjeringen foreslår at inntekter fra opprinnelsesgarantier skal inngå i grunnlaget for

grunnrenteskatt på vannkraft med virkning fra og med inntektsåret 2023.

6.3.2 Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft

Regjeringen varsler innføring av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft med virkning fra og med inntektsåret 2023. Samtidig vil det også innføres særavgift, et såkalt høyprisbidrag, på 23 % av kraftsalg som overstiger 70 øre per kWh.

Et detaljert forslag vil bli sendt på høring i løpet av høsten 2022, og det tas sikte på å fremme forslag for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2023. Regjeringen varsler at grunnrenteskatten på landbasert vindkraft vil foreslås som en kontantstrømskatt, etter modell fra vannkraftbeskatningen, og den effektive skattesatsen er varslet å ville ligge på 40 pst.

Det er som begrunnelse vist til at kraftprisene ventes å holde seg høyere enn det vi har sett historisk, samtidig som teknologisk utvikling har bidratt til en vesentlig reduksjon i produksjonskostnadene for landbasert vindkraft. Det er beregnet at produksjonskostnaden for nye vindkraftanlegg er falt fra om lag 57 øre/kWh i 2012 til om lag 31 øre/kWh i 2021 (i 2022 kroner) og at landbasert vindkraft derfor er blitt den mest kostnadseffektive kraftteknologien i gjennomsnitt. Frem mot 2030 forventes produksjonskostnaden å falle videre, til om lag 23 øre/kWh. SSB har beregnet grunnrenten i vindkraftnæringen for årene 2010–2021, og har kommet til at den var negativ i årene 2010–2020, men positiv i 2021.

Grunnrenteskatteplikten varsles å ville bli foreslått å gjelde for vindkraftanlegg som er konsesjonspliktige etter energiloven, det vil si anlegg som består av flere enn 5 turbiner eller som har samlet installert effekt på 1 MW eller høyere.

Skattegrunnlaget vil bli fastsatt med utgangspunkt i verdien av det enkelte kraftverkets produksjon i inntektsåret, inkludert inntekter fra elsertifikater og opprinnelsesgarantier, fratrukket driftskostnader, investeringskostnader, eiendomsskatt og grunnrenterelatert selskapsskatt. Det varsles at det vil gis fradrag for historiske investeringer gjennom ordinære saldoavskrivninger på gjenstående skattemessige verdier.

Kraftproduksjonen vil som hovedregel verdsettes til spotmarkedspris time for time, likevel slik at kraftavtaler som er inngått før 28. september 2022 vil kunne verdsettes til kontraktspris, samt at det vurderes unntak for kraft som leveres på fastprisavtaler tilsvarende som forslaget som gjelder grunnrenteskatten for vannkraft.

Videre varsles at det vil foreslås at eventuell negativ grunnrenteinntekt fremføres og kommer til fradrag i fremtidig positiv grunnrenteinntekt (som ved beskatning av vannkraft), fremfor utbetaling av årlige negative skatteposisjoner (som i petroleumssektoren).

Regjeringen legger opp til at kommunesektoren skal få halvparten av provenyet, fordelt gjennom økning av produksjonsavgift og innføring av naturressursskatt (som på vannkraftinntekt), som den stabile andelen som vil være fradragsberettiget i fastsatt grunnrenteskatt, og ved at kommunesektoren gis en ekstrabevilgning i år der grunnrenten er høy, som fordeles etter nøklene i rammetilskuddet til kommunene.

6.3.3 Innføring av høyprisbidrag

Regjeringen foreslår derfor å innføre en ny særavgift til staten på kraftproduksjon, et såkalt høyprisbidrag, på 23 % av kraftsalg som overstiger 70 øre per kWh.

Avgiften foreslås innført med virkning fra 28. september 2022 for grunnrenteskattepliktige vannkraftverk (dvs. med generatorer med samlet påstemplet merkeytelse på 10 000 kVA eller mer) og med virkning fra 1. januar 2023 for produksjon av kraft i vannkraftverk med installert effekt på minst 1 MW og produksjon av kraft i konsesjonspliktige vindkraftverk, det vil si vindkraftanlegg som består av flere enn 5 turbiner eller som har samlet installert effekt på 1 MW eller høyere.

Kraftverkseier vil få ansvaret for å rapportere og betale avgiften. For produksjonsfelleskap som ikke er egne skattesubjekter etter skatteloven § 2-2 annet ledd og der kraften tilfaller deltakerne, foreslås det at avgiftsplikten og rapporteringsplikten legges på den enkelte deltaker som tar ut kraften. Det foreslås at avgiften skal beregnes time for time per prisområde.

Fastsettelse av avgiftsgrunnlaget

Salgsinntekten vil settes til de faktiske prisene som den avgiftspliktige har oppnådd i det definerte tidsavsnittet (time for time). Dette omfatter også konsesjonskraft og kraft som tas ut iht. uttaksrettigheter. Kraft som forbrukes i egen virksomhet skal verdsettes til spotmarkedspris.

Produsenter som senest 27. september 2022 har inngått finansielle kontrakter for å sikre inntekter knyttet til salg til spotmarkedspris vil kunne oppnå pris justert for tap eller gevinst på slike kontrakter til grunn. Forutsetningen er at kontrakten samsvarer med et faktisk produksjonsvolum i samme prisområde, eventuelt mot den nordiske systemprisen, i det tilhørende tidsavsnittet. Dersom det sikrede volumet er lavere enn produksjonen i det aktuelle prisområdet

og i det aktuelle tidsavsnittet, skal ikke det overskytende produksjonsvolumet justeres for gevinst eller tap. Dersom det sikrede volumet overstiger produksjonen i det aktuelle prisområdet og i det aktuelle tidsavsnittet, skal det sikrede volumet fordeles i samsvar med et volumvektet gjennomsnitt av prisene på kontraktene. Ved sikring mot systemprisen, se nedenfor, må eventuell produksjon i andre nordiske land tas hensyn til i fordelingen av det sikrede volumet. Avgiftsfastsettelsen kan ikke justeres for tap eller gevinst på finansielle kontrakter inngått 28. september 2022 og senere.

Sikret volum i et annet konsernselskap (definert som i regnskapsloven § 1-3) vil kunne hensyntas, og fordeles forholdsmessig på produksjonen i konsernet. Ved sikring mot systemprisen må det sikrede volumet fordeles forholdsmessig på prisområder dersom selskapet har produksjon i flere prisområder, i samsvar med produsert volum per prisområde. Dersom det foreligger sikring for et volum mot områdepris og for et volum bare mot systempris, anses volumet å være sikret mot områdepris før det eventuelt tas hensyn til sikring mot systempris for overskytende volum.

Det er ikke avgjørende for avgrensningen om en finansiell kontrakt er inngått som et standardprodukt eller som en bilateral avtale, derimot at den finansielle kontrakten har en referansepris som er knyttet til kraft. Sikring som er knyttet til annet enn kraft eller andre referansepriser vil ikke gi grunnlag for justering av spotmarkedspris i grunnlaget for avgiften.

I oppnådd pris skal det ikke tas hensyn til tap eller gevinst på valutaderivater. Omregning av finansielle kontrakter til norske kroner gjøres etter alminnelige skatteregler for omregning, dvs. at gevinst og tap i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til spotmarkedskursen på tidfestingstidspunktet.

For nye og endrede avtaler om faktisk levering av et fast volum til fast pris og om uttaksrett av kraftvolum som er inngått etter 27. september 2022, vil det i særavgiftsforskriften bli gitt en bestemmelse for tilfeller hvor det foreligger interessefellesskap mellom avtalepartene, som vil innebære at faktiske priser til grunn dersom kontrakten er inngått på markedsmessige vilkår, og slik at bevisbyrden for at det foreligger markedsmessige vilkår vil ligge på den avgiftspliktige. I motsatt fall skal spotmarkedsprisen i den aktuelle timen og det aktuelle prisområdet skal benyttes.

Volum som selges eller tas ut på annen måte enn ved salg i spotmarkedet skal tilordnes det prisområdet der kraften blir levert.

Summen av volum levert på langsiktige kontrakter, konsesjonskraft, egenkraft og kraft som tas ut etter uttaksretter, kan i visse tilfeller overstige egen kraftproduksjon i et tidsavsnitt og innenfor et prisområde. I slike tilfeller kommer kostnader til dekningskjøp i spotmarkedet til fradrag i avgiftsgrunnlaget (trekkes fra i oppnådd pris), og fordeles eventuelt forholdsmessig på de ulike kategoriene.

Kostnader til kraft som brukes til å pumpe vann opp igjen i magasinene (pumpekraft), foreslås fordelt jevnt over samlet produksjon i avgiftsperioden og trekkes fra i oppnådd pris i de timer det er oppnådd en pris over 70 øre per kWh.

Fradragsrett i andre skattegrunnlag

I motsetning til det som normalt gjelder for særavgifter foreslås at høyprisavdraget ikke skal være fradragsberettiget i grunnlaget for skatt på alminnelig inntekt eller i grunnlaget for grunnrenteskatt og eiendomsskatt.

Forfall

For skattleggingsperioden 28. september til og med 31. desember 2022 som foreslås å gjelde for grunnrenteskattepliktige vannkraftverk, er første forfall for avgiften foreslått å være 18. januar 2023, ettersom avgiften ikke kan kreves inn før etter at avgiften er vedtatt i midten av desember. For 2023 foreslås at avgiften skal rapporteres og betales månedlig.

Tilbakevirkning

For denne perioden har regjeringen vurdert om forslaget vil representere ulovlig tilbakevirkning etter grunnloven § 97 og/eller EMK, en vurdering som er annerledes på avgiftsområdet enn på inntekts- og formuesskattens område, ettersom avgiften er transaksjonsbasert, og forslaget derfor innebærer at Stortinget inviteres til fastsette nye konsekvenser av allerede gjennomførte handlinger på beslutningstidspunktet. Regjeringen anfører at avgiften kan begrunnes i sterke samfunnmessige hensyn, et behov for å avskjære muligheten for uønskede tilpasninger (i form av tømning av kraftmagasinene) og at forslaget ikke fremstår som urimelig tatt i betraktning de ekstraordinære kraftprisene, og konkluderer med at verken grunnloven eller EMK er til hinder for vedtaket, men inviterer Stortinget til en grundig diskusjon om spørsmålet.

Dispensasjon

Ettersom det er vanskelig å ha full oversikt om det er avgiftspliktige som vil rammes urimelig hardt av økt sats i grunnrenteskatten i kombinasjon med høyprisbidraget, og slik at ikke ethvert urimelig utslag for den enkelte kan medføre grunnlovsstrid, foreslår departementet en utvidet dispensasjonsbestemmelse sammenlignet med det som gjelder for andre særavgifter. Dispensasjonsfullmakten skal avhjelpe tilfeller der den samlede skattebyrden som følge av økt grunnrenteskatt i kombinasjon med høyprisbidrag i perioden 28. september ut 2022 gir en utilsiktet eller en klart urimelig virkning for den avgiftspliktige, ved at avgiften da kan nedsettes. Siden grunnrenteskatten

fastsettes årlig, mens den nye avgiften skal fastsettes løpende, vil det først være ved den endelige fastsettelsen av grunnrenteskatten at den samlede skattebyrden vil fremstå. Det vil først da være aktuelt å behandle dispensasjonssøknaden etter den utvidede dispensasjonshjemmelen.

7 Vedlegg

7.1 Foreslåtte skattesatser og beløpsgrenser

	Forslag 2023	Endring fra 2022
Skatt alminnelig inntekt	22 %	(ingen endring)
Utbytte oppjusteringsfaktor	1,72	Effektiv skattesats på utbytte økt fra 35,2% til 37,84 %
Marginalskattesats lønn	47,4 %	(ingen endring)
Trinnskatt innslagspunkt	Trinn 1: 198 350 - 1,7 %	Oppjustert innslagspunkt i trinn 1 og 2. Økning i skattesats med 0,1 %-enheter i trinn 3 – 5.
	Trinn 2: 279 150 – 4,0 %	
	Trinn 3: 644 700 - 13,5%	
	Trinn 4: 969 200 –16,5%	
	Trinn 5: 2 000 000 – 17,5%	
Personfradrag	kr 73 100	25,5 %
Frikort	kr 65 000	(ingen endring)
Minstefradrag lønnsinntekt nedre grense	Utgår	Fjernes, men må sees i sammenheng med økt personfradrag
Ekstra arbeidsgiveravgift på lønn over 750 000 kroner	5,0 %	Ny
Elbiler i firmabilbeskatning – rabatt beregningsgrunnlag	Utgår	Tidligere 80% av listepris
Reisefradrag sats per km	1,70 kr	Økning fra 1,65 kr
Reisefradrag bunnbeløp	14 400 kr	Økt bunnbeløp med kr 400
Formuesskatt		
Skattesats – under 20 mNOK	1,0%	+ 0,05%-enheter
Skattesats – over 20 mNOK	1,1%	Uendret
Aksjer - verdsettelsesrabatt	20%	-5 %-enheter
Næringseiendom -verdsettelsesrabatt	20%	-5 %-enheter
Driftsmidler - verdsettelsesrabatt	30%	+5 %-enheter
Bunnfradrag dødsbo	0	Utgår

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.